

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 13 січня 2009 року [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр>.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Андрощук Г. Про юридичну дійсність у національному праві міжнародних договорів з охорони промислової власності / Г. Андрощук // Предпринимательство, хазайство, право. – 2000. -№ 9. –С. 38-40.
5. Борисенко З.М. Основи конкурентної політики: Підручник / З.М. Борисенко. – К.: Таксон, 2004. – 704 с.
6. Михальчишин Н. Л. Доступність методів захисту від недобросовісної конкуренції для суб'єктів господарювання / Н. Л. Михальчишин // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. – політехніка». – 2011. – № 720. – С. 210-216.
7. Руденко Т. В. Захист інтересів споживачів від проявів недобросовісної конкуренції [Текст] / Т. В. Руденко // Формування ринкових відносин в Україні. 2011. – №2. – С. 62-67.
8. Слободчикова Ю.В. Форми недобросовісної конкуренції і методи її регулювання [Текст] / Ю. В. Слободчикова // Економіка та держава. – 2010. – №2. –С. 92-94.

Лещенко Т.С.

(наук. кер. – ст. викл. Штепа О.О.)

*студентка V курсу природничого факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

**ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ
СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ В МЕРЕЖІ INTERNET**

На сьогодні, становище суспільної моралі в Україні викликає занепокоєння, оскільки відбувається очевидна моральна деградація суспільства: нехтування моральними людськими цінностями, не дотримання етичних норм. Одним із несприятливих факторів, що впливає на падіння рівня моральності українців, є вплив окремих ЗМІ. Зважаючи на все більш зростаючу інформатизацію сучасного суспільства, розширення меж мас-медіа, зростає необхідність удосконалення нормативно-правової бази щодо суб'єктів інформаційної діяльності. Оскільки, споживачі інформаційної продукції (в тому числі й через мережу Internet) є незахищеними від негативного впливу, а діяльність розповсюджувачів масової інформації безконтрольною.

У відповідності зі ст.1 Закону України «Про захист суспільної моралі» суспільна мораль – це система етичних норм, правил поведінки, що скла-

лися у суспільстві на основі традиційних духовних і культурних цінностей, уявлень про добро, честь, гідність, громадський обов'язок, совість, справедливість [3]. Проте, інформаційні правовідносини в мережі Internet потребуватимуть додаткової регламентації правил поведінки усіх суб'єктів цих відносин. Створення необхідних умов для забезпечення моральності у суспільстві, недопущення расової й національної ворожнечі, фашизму й неофашизму, неповаги до національних та релігійних святинь, недопущення пропаганди культури насильства, жорстокості й порнографії потребує налагодження співробітництва між уповноваженими органами щодо захисту суспільної моралі та іншими суб'єктами правовідносин в мережі Internet.

Аналіз останніх досліджень і публікацій вітчизняних фахівців у сфері інформаційного права, зокрема, О. Баранова, В. Брижка, В. Горобцова, В. Іванова, Р. Романова, М. Чабаненко свідчить, що вони зробили значний внесок у дослідження правового регулювання суспільних відносин, що виникають під час застосування мережі Internet [1, с. 12-17]. Але, більш глибокого дослідження потребує питання правового регулювання захисту суспільної моралі саме в просторі Internet, розглядаючи Світову мережу, як засіб масової інформації.

Використання інтернет-технологій негативно впливає на поведінку людини, оскільки глобальна мережа є засобом доступу до порнографічних матеріалів. через які юнаки та дівчата (добровільно чи неупереджено) дізнаються про секс і сексуальність. Також існують випадки потрапляння в сексуальне рабство через спілкування з особами, які пропонують знайомства, просять надіслати фотокартки, а потім використовуючи монтаж, розміщують їх на порно-сайтах. Крім того, останнім часом серед учнів та студентів стало популярним розповсюдження відео- та фотозображень за допомогою мобільного зв'язку із насильницьким та аморальним змістом: побиття однолітків, статеві акти, різноманітні форми приниження. Можна зробити висновок, що для того щоб захистити молодь від психологічного, морального та фізичного насильства українське суспільство повинне протистояти загрозам і викликам, які несе сьогодній інформаційний простір, а державна політика має бути спрямована на відродження духовних цінностей українського народу, захист та примноження культурного надбання, збереження національної та культурної спадщини, підтримку розвитку культури і мистецтва, що в кінцевому підсумку інтегрується у створення умов для реалізації творчого потенціалу людини та суспільства, забезпечення рівних можливостей для всіх громадян України у задоволенні культурних та духовних потреб [2, с. 104-111]. Так, відповідно до ст. 5 Закону України "Про захист суспільної моралі", змістом державної політики у сфері захисту суспільної моралі є створення необхідних правових, економічних та організаційних умов, які сприяють реалізації права на інформаційний простір, вільний від матеріалів, що становлять загрозу фізичному, інтелектуальному, морально-психологічному стану населення [3].

Механізм реалізації захисту суспільної моралі, з юридичної точки зору, спрямований на забезпечення свідомого використання громадянами своїх прав, виконання обов'язків, що обумовлює реалізацію конституційної відповідальності. У разі неправомірного посягання громадянином на конституційно-правові засади захисту суспільної моралі, у дію вступає механізм реалізації конституційної відповідальності у формі правових санкцій.

Норми, що лежать в основі нормативного елемента механізму реалізації юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері захисту суспільної моралі, становлять конституційно-правові норми, які викладені в: Конституції України, Законі України «Про захист суспільної моралі», інших законах та підзаконних нормативно-правових актах. Отже, на законодавчому рівні встановлюється відповідальність як межа реалізації свободи, що полягає у виборі лише таких форм діяльності, які не заборонені Конституцією і законами України. Тобто, певні права і свободи у сфері суспільної моралі одночасно межують з певними заборонами [4, с. 2-9].

Нормативний елемент механізму реалізації конституційної відповідальності закріплює і конституційну відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту суспільної моралі, однак така відповідальність визначена лише на рівні правових норм, оскільки настає тільки за вчинення передбачених у правових нормах правопорушень та супроводжується застосуванням правових санкцій. Іншими словами, вона настає тоді, коли громадяни чи юридичні особи вийшли за рамки свободи, визначені відповідальністю.

Сьогодні в Україні повноваженнями у сфері захисту суспільної моралі наділені 9 державних органів: Міністерство культури України; Міністерство охорони здоров'я України; Міністерство юстиції України; Міністерство освіти і науки України; Міністерство внутрішніх справ України; Генеральна прокуратура України; Державний комітет телебачення і радіомовлення України; Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення; Національна експертна комісія України з питань захисту суспільної моралі [5, с. 18-24].

Необхідно підкреслити, що сьогодні Internet став важливим джерелом інформації. І вирішення питань щодо захисту суспільної моралі у мережі Internet може бути здійснений лише за умови тісної співпраці всіх учасників інтернет-відносин та нормативного закріплення моральних засад суспільства у правових актах.

Література:

1. Гетьман-П'ятковська І.А. Право та мораль: теоретико-правові проблеми співвідношення та взаємодії: дис. кандидата юрид. наук: 12.00.01 / Гетьман-П'ятковська Ірина Анатоліївна.—К., 2007.—211 с.
2. Давидов П.Г. Право і моральність як соціальні цінності / П.Г. Давидов, І.О. Хрїмлі // Наука. Релігія. Суспільство.—2005.—№2.—С.104-111.
3. Про захист суспільної моралі: Закон України 20 листопада 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1296-15>.

4. Денисов С.Ф. Кримінальна відповідальність за злочини проти громадської моралі (ст. 210, 211, 211-1 КК України): дис. кандидата юрид. Наук: 12.00.08 / Денисов Сергій Федорович. – К., 1996.– 120 с.

5. Денисов С.Ф. Кримінально-правова охорона громадської моралі: [наукове видання] / Сергій Федорович Денисов.—Запоріжжя: Юридичний ін-т МВС України, 1998.— 42 с.

Даценко В.В.

(наук. кер. – викладач вищої категорії Коваленко С.В.)

студент III курсу Полтавського нафтового геологорозвідувального технікуму ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка

ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ

В умовах розбудови правової держави та формування громадянського суспільства однією з гарантій прав і свобод учасників цивільних відносин є належний правовий захист.

Інститут захисту цивільних прав в цілому та окремі його аспекти досліджували відомі вчені: М.М. Агарков, С.С. Алексєєв, Т.В. Боднар, В.І. Борисова, А.С. Довгерт, І.В. Жилінкова, О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова, В.В. Луць, Р.А. Майданик, Н.М. Мироненко, О.Я. Підпригора, В.П. Федоренко, Є.О. Харитонов, Я.М. Шевченко та інші дослідники [3, с. 143].

Згідно ч. 1 ст. 15 Цивільного кодексу України: «Кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання» [4].

Крім захисту цивільного права ч. 2 ст. 15 Цивільного кодексу України передбачає право на захист інтересу. На думку науковця І. Венедіктової, термін «інтерес» міститься майже в 90-та нормах ЦК України, і сам факт закріплення його існування, а тим більше юридичного захисту, є значним кроком у розбудові громадянського суспільства. Легального тлумачення терміна «охоронюваний законом інтерес» не існує, а аналіз досягнень наукової доктрини і положень норм законодавства дозволяють дійти висновку, що охоронюваний законом інтерес у цивільному праві слід розуміти як усвідомлене суб'єктом права домагання отримати певне матеріальне (нематеріальне) благо або змінити правовий статус, що спонукає суб'єктів права вчиняти конкретні дії чи, навпаки, утримуватися від них, перебуває у правовому полі та забезпечене в реалізації підтримкою держави, здійснюється у формі дозволу і відбивається у конкретних правовідносинах [1, с. 80].